

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1705

FCR Sertifika No. | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zvnvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr

Yayın No | Publication Number: 1018

Kitap Adı : Vahyin Son Temsilcisi Hz. Muhammed

Book Title : The Final Messenger of Revelation Prophet Muhammad

ISBN : 978-625-5576-72-9

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786255576729

Yazar | Author: Ramazan Ata | orcid.org/0000-0002-8925-0289

Kurum | Institution: Aksaray Üniversitesi

ROR ID: ror.org/026db3d50

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 375 (xx + 355)

Yayın Tarihi | Publication Date: Ekim | October 2025

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRH İslam: Muhammed, Peygamber | Islam: Muhammad, the Prophet

BISAC: REL037030 İslam / Biyografi / Muhammed | Religion / Islam / Biography / Muhammad

THEMA: QRMX İslam: Peygamber Muhammed | Islam: Prophet Muhammad

LC Classification: BP75 Hz. Muhammed (Siyer, yaşamı, öğretileri) | Muhammad, the Prophet (Biography, teachings)

DEWEY: 297.63 Hz. Muhammed ve öğretisi | Muhammad, the Prophet – Biography and teachings

WoS Category: Religion | Religion

WoS Citation Topics Meso: Religion & Theology | Religion & Theology

WoS Citation Topics Micro: Islamic Studies | Islamic Studies

Atf Bilgisi | Cite as: Ata, Ramazan. *Vahyin Son Temsilcisi Hz. Muhammed*. FCR Yayın Ltd., 2025.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Vahyin Son Temsilcisi Hz. Muhammed

Ramazan ATA

Ankara 2025

Yazar Hakkında

Ramazan ATA

1968 yılında Aksaray'da doğdum. Ortaokul ve lise eğitimimi Aksaray İmam Hatip Lisesinde tamamladıktan sonra 1987 yılında girdiğim üniversite sınavında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazandım. 1992 yılında bu fakülteden mezun oldum. Aynı yılın aralık ayında Aksaray İli Sarıyahşi İlçesi Fatih İlköğretim Okuluna Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak atandım. Aynı zamanda Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde İslam Tarihi alanında Yüksek Lisansa başladım. 1995 yılında yüksek Lisansı bitirdim ve aynı yılın Temmuz ayında zorunlu hizmeti yapmak üzere Yozgat İli Aydıncık İlçesi Kazankaya Ortaokuluna atandım. 2003 yılı Ekim ayında Aksaray İli Eski İmam Hatip Lisesine müdür olarak atandım. 2010 yılına kadar burada çalıştım. Bu arada 2005 yılında Ankara Üniversitesinde doktora eğitimine başladım. 2010 yılı Şubat ayından rotasyon ile Ortaköy'e atandığım Eylül ayına kadar vekâleten Eski İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünü yürüttüm. 2012 yılında doktorayı bitirerek İslam Tarihi alanında doktor ünvanı aldım. 2013 yılı 8 Mayıs tarihinde Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslam Tarihi bilim dalına Yrd. Doç. Dr. olarak atandım. 2020 yılında doçent oldum. 2021 yılı temmuz ayında aynı bölüme doçent olarak atandım. Halen bu görevi yürütmekteyim. Evli ve 3 kız çocuğu sahibiyim.

Kitaplarından Bazıları:

1. Tanzimat Döneminde Mısır Meselesi ve Osmanlıda Paradigma Değişmesi, Hüner Yayınevi, Konya, 2011.
2. Türkistan Bağımsızlık Savaşı ve Enver Paşa, Hüner Yayınevi, Konya, 2016.
3. Selçukludan Osmanlıya Aksaray Okulu, Hüner Yayınevi, Konya, 2016.
4. Aksaray Okulu ve Osmanlı Medeniyetine Katkıları, Palet Yayınları, Konya, 2017.
5. Paradigmatik Kırılmalarla Öncesi ve Sonrasıyla İslam Medeniyeti Tarihi, Lisans Yayıncılık, İstanbul, 2018.

6. Paradigmatik Kırılmalarla Selçuklu Medeniyeti Tarihi, Gece Kitaplığı, Ankara, 2020.
7. Vefatının 700. Yılında Yunus Emre ve Medeniyetimizdeki Yeri, Gece Kitaplığı, Ankara, 2021.
8. Cumhuriyetin Yüziüncü Yılında İmam-Hatipliler: Aksaray Örneği, Kitap Dünyası Yayınları, İstanbul, 2023.

About the Author

Ramazan ATA

I was born in Aksaray in 1968. I completed my secondary and high school education at Aksaray Imam Hatip High School. I won the Faculty of Theology of Erciyes University in the university exam in 1987. I graduated from this faculty in 1992. In December of the same year, I was appointed as a Religious Culture and Moral Knowledge teacher at Fatih Elementary School in Sarıyahşi District of Aksaray Province. At the same time, I started my Master's Degree in Islamic History at Erciyes University Institute of Social Sciences. I completed my Master's Degree in 1995 and was assigned to Kazankaya Secondary School in Aydıncık District of Yozgat Province to do my compulsory service in July of the same year. In October 2003, I was appointed as the principal of Eskill Imam Hatip High School in Aksaray Province. I worked here until 2010. In the meantime, I started my doctoral studies at Ankara University in 2005. February 2010, I was appointed to Ortaköy with rotation until September, I worked as the Eskill District National Education Director by proxy. I completed my doctorate in 2012 and received PhD degree in Islamic History. On May 8, 2013, I was appointed as an Assistant Professor in the Department of Islamic History at the Faculty of Islamic Sciences, Aksaray University. I became an associate professor in 2020. I was appointed as an associate professor in the same department in July 2021. I am currently serving in this position. I am married and have 3 daughters.

Some of his Books:

1. The Egyptian Issue During the Tanzimat Period and the Paradigm Shift in the Ottoman Empire, Hüner Publishing House, Konya, 2011.
2. Turkistan Independence War and Enver Pasha, Hüner Publishing House, Konya, 2016.
3. The Aksaray School from the Seljuks to the Ottomans, Hüner Publishing House, Konya, 2016.
4. The Aksaray School and Its Contributions to Ottoman Civilization, Palet Publishing, Konya, 2017.

5. The History of Islamic Civilization Before and After with Paradigmatic Breaks, Lisans Publishing, Istanbul, 2018.
6. The History of Seljuk Civilization with Paradigmatic Breaks, Gece Kitaplığı, Ankara, 2020.
7. Yunus Emre and His Place in Our Civilization on the 700th Anniversary of His Death, Gece Kitaplığı, Ankara, 2021.
8. Imam-Hatip Students in the Centennial of the Republic: The Aksaray Example, Kitap Dünyası Publishing, Istanbul, 2023.

Kitap Hakkında

Vahyin Son Temsilcisi Hz. Muhammed

Bir zihniyet yapısı ait olduğu medeniyeti belli noktalarda zirveye ulaştırdıktan sonra aynı medeniyetin ilerlemesi önündeki en önemli engel olabilmektedir. Bu engeli aşmak için zihniyeti yani paradigmayı değiştirmek gerekir. Örnek olarak dünya tarihine bakıldığında zaman bazı istisnaları olmakla beraber genellikle tekilliğin ve monarşik yönetimin egemen olduğu görülmektedir. En pratik yönetim yolu güçlülünün ve tek kişinin yönetimi olduğu için tarih boyunca genellikle bu yöntem işlemiş ama 20. Asırda demokratik yönetimler gelişmiştir. Ancak son Peygamber Hz. Muhammed ile bu anlayış çağlar öncesinden çoğulculuk ve istişare yönünde kıyamete kadar değiştirilmek istenmiştir.

İnsanlık tarihinin gelişimine bakıldığında zaman paradigmatik kırılmaların en önemlilerinden birisinin veya birincisinin çoğulculuk ve istişare olduğu görülür. İslam ve onun Peygamberi Hz. Muhammed'den önce de çoğulculuk ve demokrasiye yol açan istişare yönünde bazı uygulamalar olsa da çoğulculuğun ilk sistematik uygulamasının Hz. Muhammed ve ilk takipçileri tarafından gerçekleştirildiğini söylemek mümkündür. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed ısrarla üzerinde durdukları istişare yöntemiyle çoğulculuk ve demokratik uygulamaların önünü açmıştır. İslam tarihinde Kur'an-ı Kerim'in toplanma ve çoğaltılma süreci ile ilk halifelerin seçilme sürecinde net biçimde ortaya çıkan istişare ve çoğulculuk anlayışı bu bakışın en özgün örnekleridir. Bu anlayışın siyasetten hukuka ve tefsirden hadise pekçok alana sirayet ettiğini görmekteyiz.

Allah'a ve gönderdiği vahye inanıyorsak Peygamberler ve Hz. Muhammed ile ilgili kesin kanıtın Kur'an-ı Kerim olduğunu da kabul ediyoruz demektir. Kur'an olmadan geçmişte yaşamış herhangi bir Peygamberin gösterdiği mucizeyi kanıtlamak mümkün değildir. İslam, Allah'a ve Onun birliğine inanmaya ilişkin çağrısında akli kanıttan ve fitrî yasasına göre faaliyet gösteren insan düşüncesinden başka bir şeyi esas almaz. İnsanı olağanüstü şeylerle dehşet içinde bırakmaz. Alışık olunmayan tavırlarla insanın basiretini bağlamaz. İlahi bir haykırıyla düşünsel bütünlüğüne dumura uğratmaz.

Vahyin son temsilcisi Hz. Muhammed'in oluşturduğu Nebevi paradigma temelde bütün inananların kardeşliğine, eşitliğine ve çoğulculuğa dayanır. Peygamberimiz bütün hayatı boyunca insanların eşitliğine vurgu yapmış ve bunu bizzat uygulamıştır. Bir zenci olan Bilal-ı Habeşi, bir İrani olan Selman-ı Fariēi ve bir Rum olan Suheyb-ı Rumı, Onun yanında omuz omuza hizmet etmişlerdir. Hz. Muhammed 23 yıllık Peygamberliği sonucunda adalet, eşitlik, iştişare, çoğulculuk ve din kardeşliği ilkelerini temel alarak cahiliye toplumundan Asr-ı saadet refah ve mutluluk toplumunu oluşturmayı başarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed; İslam Tarihi; oğulculuk; İştişare; Paradigma Değişimi

About the Book

The Final Messenger of Revelation Prophet Muhammad

A mindset that once elevates a civilization to its peak can, in time, become the greatest obstacle to its further development. Overcoming such an obstacle requires a transformation of the prevailing paradigm. When we look at world history, we see that—aside from certain exceptions—singularity and monarchical rule have often dominated. The most practical form of governance was perceived as the rule of the strongest or of a single ruler, and thus this model largely prevailed throughout history. Yet, by the 20th century, democratic systems began to flourish. However, with the mission of the Last Prophet, Hz. Muhammad, this understanding was challenged long before, and humanity was invited instead to embrace consultation (shura) and pluralism until the end of time.

In tracing the development of human history, one observes that among the most significant paradigmatic shifts—perhaps the very first—is the emergence of pluralism and consultative governance. Even before Islam, there were occasional practices that reflected elements of consultation leading toward pluralism and democracy. Yet, it is possible to state that the first systematic embodiment of pluralism was realized through Prophet Hz. Muhammad and his earliest followers. Through the Qur'an and the Prophet's persistent emphasis on consultation, the foundations of pluralism and democratic practice were laid. The processes of compiling and preserving the Qur'an, as well as the election of the first caliphs, stand as clear and original examples of this consultative spirit. This vision extended from politics to law, from Qur'anic exegesis to hadith, permeating many aspects of Islamic thought and practice.

For those who believe in God and in His revelation, the Qur'an is the ultimate and decisive proof concerning the prophets, especially Hz. Muhammad. Without the Qur'an, it is impossible to establish the miracles attributed to any prophet of the past with certainty. Islam, in its call to faith in God and His Oneness, relies solely on rational proof and on the natural laws governing human thought. It does not overwhelm humanity with the extraordinary, nor does it blind human reason with

unfamiliar displays. It does not shatter intellectual integrity with an overpowering divine cry. Rather, the Prophetic paradigm established by the Final Messenger of Revelation, Hz. Muhammad, rests upon the principles of brotherhood, equality, and pluralism among all believers. Throughout his life, the Prophet consistently emphasized and embodied human equality. Bilal al-Habashi, of African descent; Salman al-Farisi, of Persian origin; and Suhayb al-Rumi, of Byzantine background, all stood shoulder to shoulder in his service. At the conclusion of his 23 years of prophethood, Prophet Hz. Muhammad succeeded in transforming a society steeped in ignorance (jahiliyya) into the Age of Happiness ('Asr al-Sa'adah), founded upon the principles of justice, equality, consultation, pluralism, and the fraternity of faith.

Keywords: Prophet Hz. Muhammad; Islamic History; Pluralism; Consultation; Paradigm Shift

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	xv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
PARADİGMATİK DEĞİŞMELERLE PEYGAMBERİMİZİN YAŞADIĞI COĞRAFYA	19
1.1. Hz. Muhammed'in Gönderildiği Tarihî Coğrafya	19
1.2. Arabistan'a Komşu Küresel ve Bölgesel Devletler	33
1.3. Hz. Muhammed'in Doğduğu Dönemde Mekke	46
1.4. Hz. Muhammed'in Ailesi ve Yakın Çevresi	59
1.5. Hz. Muhammed'in Atalarının İstişareleri ve İttifakları	71
İKİNCİ BÖLÜM	
PARADİGMATİK DEĞİŞMELERLE MEKKE DÖNEMİ	87
2.1. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği	87
2.2. Hz. Muhammed'in Peygamber Olarak Görevlendirilmesi	108
2.3. Vahyin Kesilmesi ve Yeniden Başlaması	120
2.4. Yakından Uzağa Davet ve İlk Müslümanlar	129
2.5. Habeşistan Hicretleri ve Boykot	143
2.6. Taif Hicreti, İsrâ ve Miraç	157
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
PARADİGMATİK DEĞİŞMELERLE MEDİNE DÖNEMİ	165
3.1. Akabe Biatları, Muahat ve Kardeşliğe Dayalı Örgütlenme	165
3.2. Hicret, Çoğulculuk ve Medenîleşme	180
3.3. Şehir Planlaması, Nüfus Sayımı, Eğitim ve Kurumsallaşma	194
3.4. Medine Vesikası, Tevhid İttifakı ve Anayasal Sözleşme	211
3.5. Savaşa İzin ve Savunma Savaşları	223
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
PARADİGMATİK DEĞİŞMELERLE EVRENSEL DEVLET	245
4.1. Hudeybiye Barış Antlaşması ve Evrensel Davet	245

4.2. Hayber'in Fethi, Ekonomik Kurumsallaşma ve Nebevi Ekonomi	267
4.3. Kaza Umresi ve Bazı Stratejik Uygulamalar	284
4.4. Mekke'nin Fethi ve Tevhid Barışı	299
4.5. Huneyn Savaşı, Hac ve Paganizme Evrensel Ültimatom	321
SONUÇ	339
KAYNAKÇA	345
DİZİN	349

ÖN SÖZ

Hız. Muhammed vahyin son temsilcisi yani son Peygamberdir. Vahiy, Allah'ın emir ve yasaklarını değişik yollarla Peygamberlerine bildirmesidir. Allah'ın gönderdiği son vahiy Kur'an-ı Kerim ve sahih Sünnette mevcuttur. Vahiy ışığında oluşan İslam Medeniyeti, Hız. Muhammed ve Hulefa-i Raşidîn dönemlerinde yaklaşık 50 yıl Asr-ı Saadet toplumu tarafından yaşanmıştır. İslam'ın fetihlerle geniş topraklara ulaşması sonucunda Sahabenin azınlığa düşmesiyle vahiy toplumu diğer topluluklar tarafından Müslüman olsun olmasın bozulmaya başlamıştır. Vahiy toplumu olan ashabın gündeme dahi getirmedeği konular sonraki dönemlerde tartışılmaya başlamıştır. İnanç alanına giren manevi konuları bile tartışan bu yeni toplum doğudan batıdan şüphelerine çözüm aramışlardır. Bir ayette vahiy toplumunun durumu şöyle dile getirilir: *“Müminler onlardır ki, Allah'a ve Resulüne inandılar sonra şüphe etmediler. Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaştılar. İşte (iman iddiasında) doğru olanlar onlardır.”*¹

Hayatımı küçük yaşlardan itibaren tarihe özellikle İslam Tarihine adanmış birisiyim ve her zaman okumalarımızın merkezinde ister istemez İslami ilimlerin temelleri olmaları hasebiyle Kur'an-ı Kerim ve Sünnet yer aldı. Kur'an-ı Kerim'i tamamlaması ve açıklaması açısından Sünnet ve dolayısıyla Hadisler üzerinde uzun okumalar ve araştırmalar yaptım. Hadis ve Sünnet alanında en fazla tartıştığımız ve değişik yönlerde savrulduğumuz konulardan birisi belki de birincisi vahiy ve mucizeler meselesi oldu. Yaptığımız araştırmalar sonunda Peygamberliğin en temel referansı olarak bilinen mucizeler konusunda son ve en büyük Peygamber Hız. Muhammed'in Peygamberler arasında gerilerde yer aldığı kanaatine vardık.

¹ Hucurat Suresi, 49/15.

Hayatım boyunca bunun nedenleri sürekli gündemimde oldu. Diğer Peygamberlere bunca mucize verilmişken son Peygamber Hz. Muhammed'e niçin bu kadar az mucize verilmişti? Okumalarım ve araştırmalarım sonunda vardığım kanaat, Hz. Muhammed'in son Peygamber olmasından dolayıdır. Mucizeler insani olmaktan ziyade insanlığın sınırlarını aşan ilahî, vahyî ve melekti olaylardır. İnsanlığın gücünü aşan bu olağanüstü olaylarla insanlar Peygamberler tarafından uyarılmış buna rağmen imana gelmeyenler helak edilmiştir. Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Lut, Hz. Hud, Hz. Salih, Hz. Musa ve daha birçok Peygamberin kavmi bu sürece muhatap olmuştur. Son Peygamber Hz. Muhammed ile helak süreci bitmiş kıyamet süreci başlamıştır. Ahir zaman olarak da nitelendirdiğimiz bu dönemin temel özelliği insanî özelliklerin ön plana çıkmasıdır. Peygamberimiz'de en güzel şekilde gördüğümüz ismet, emanet, fetanet, sıdk ve diğer insani ve ahlaki değerler bu dönemin temel mucizevi özellikleridir.

Kıyamet ve ahir zaman sürecinde insanlar mucizelerle değil onlar kadar zor olan insani ve ahlaki vasıflarla sınanacaklardır. Değerlerini yansıttıkları medeniyetleri oranında dünyayı kıyametten uzaklaştıracak veya ona yakınlaştıracaklardır. Hz. Muhammed'in kişisel özelliklerinin yanısıra istişare, meşruiyet, adalet, ehliyet ve liyakat ilkeleriyle kurup geliştirdiği bu medeniyet bazı bozulmalara rağmen bin yıla yakın insanlığa yön vermiştir. Emevilerden itibaren şura, adalet, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkelerinde bozulmalar olsa da medeniyetimiz uzun süre öncülüğünü sürdürebilmiştir.

İslam medeniyetinin en önemli problemlerinden birisi tek tipleştirici ve ötekileştirici uygulamalardır. Peygamberimiz ve ilk halifelerin şuraya dayalı çoğulcu uygulamalarına rağmen Emeviler dönemindeki zorlamaların da etkisiyle çoğulculuk yerini tekrar saltanat ve asabiyetin getirdiği tekilciliğe bırakmıştır. Bu dönemde Ömer b. Abdülaziz gibi bazı istisnalar olsa da

Emevî devlet refleksi pek değişmemiştir. Böylece belli kalıplara girmenin zorunluluğu ve buna uymayanların tekfiri hastalığı yükselişe geçmiştir. Tarihteki Harici vahşeti ve çağımızda gör­düğümüz Vahhabi taassubu, en son Suriye ve Irak'ta yaşanan Müslümanlar içi savaş ve terör, tekelci anlayışların ne kadar teh­likeli sonuçlar verebileceğinin önemli ve acı göstergeleridir. Bu meseleyi çözmenin yolu elbette Nebevi paradigmaya dönmektir. Nebevi paradigma ise Kur'an ve Sünnetin ilk asrında uygulanan şuraya dayanan İslami çoğulculuktur. Müslümanlar ancak İslam'ın farklı yorumları olabileceğini, kendileri bunlardan birine mensup olsalar da diğerlerine hoşgörüyle bakmaları gerektiğini kabul ederlerse uzlaşabilirler.

Çoğulculuk anlayışı, sadece zorunluluktan kaynaklanan bir çözüm değildir; doğrudan Kur'an, Peygamberimiz ve ilk halife­lerden kaynak bulan tarihi gerçekliktir. Kur'an vahyolunurken elbette tek bir doğru İslam anlayışı vardı ama burada bile okuyuş ve yorum farklarına müsaade edilmişti. Bundan kaynaklı değişik Kur'an okuma biçimleri ve anlayışlar Peygamberimize aktarıldı­ğında bunları hoşgörüyle karşılamıştı. Kur'an kıraati, tefsir, ha­dis, fıkıh, kelam ve buna benzer birçok alanda ilk dönemlerde çoğulculuk ve yorum farkları dikkat çekici boyutlardaydı. Pey­gamberimizin uyguladığı ve öğrettiği İslam, inananları Allah'a ve Peygambere itaate çağırıyordu ama farklı yaklaşımları özden ayrılmadığı sürece asla dışlamıyordu.

Peygamberimiz bütün hayatı boyunca çoğulculuğa büyük önem vermiş ve bunu ilk benimseyenler gençler olmuştur. Resu­lullah Mekke'nin yaşlı kesimi karşısında durmakta ısrar etmiştir. İslam'ın Mekke'de yayılamamasının nedeni her anlamda ekâbir takımının Peygamberimizin getirdiği yenilik ve çoğulculuğun karşısında durmasıydı İnsanlık tarihine baktığımız zaman yan­lışlıklara ilk karşı çıkanların gençler olduğunu görüyoruz. Hz. İbrahim bunun en önemli örneklerinden birisidir.

Peygamberler halkasının son zinciri olan Peygamberimiz de böyle yapmış ve cahiliye döneminin yanlışlarından hiçbirine düşmemiş ve kendini sorumlu hissetmiştir. Peygamberimize ilk inananlardan olan Hz. Ali 10, Zeyd b. Harise 15, Erkam 17, Musab 18, Cafer 22 yaşındaydılar. Abdullah b. Mesud, Zübeyr, Talha, Abdurrahman b. Avf, Sa'd b. Ebu Vakkas, Abdullah b. Ömer ve Abdullah b. Abbas müslüman olduklarında 14-17 yaşları arasındaydılar. Sahabenin yaş ortalamasının 20-25 civarında olduğunu görüyoruz. Burada İslamı ileten kişi olarak Peygamberimizin vahyin aktarılması stratejisine ışık tutması açısından iletişim metotlarını kısaca açıklamak istiyoruz:

1. Peygamberimiz İslamı insanlara ileten Peygamber olarak bu dinin istediği bütün değerleri taşıyor ve yaşıyordu. Peygamberimizin emin olması, empati kurması ve görev paylaşımı yapması bunlardandır.

2. Peygamberimiz karşısındaki bireyin özelliklerini dikkate alarak davranırdı. Genç ve yaşlı ile farklı dilden konuşması bunun örneklerindedir.

3. Her fırsatta insanlarla iletişim kurmaya çalışırdı. Panayırlar, Taif yolculuğu ve Hudeybiye bunların örneklerindedir.

4. Peygamberimiz daima insan sevgisini öne çıkarırdı. Yahudi cenazesi geçerken kalkması ve selamlaşmayı teşvik etmesi bunun örneklerindedir.

5. Peygamberimiz kim olursa olsun değerlerine saygı duyulmasını isterdi. Putlara sövülmemesini ve diğer dinlerin mabetlerine saygı duyulmasını isterdi.

6. Peygamberimiz herkesin yararlanılacak bir yeteneği olduğunu düşünürdü. Bundan dolayı Medine'de yerine vekil olarak Ümmü Mektum'u bırakmış, Zeyd b. Sabit'ten dil öğrenmesini istemiş, Üsame'yi 18 yaşındayken komutan olarak görevlendirmiş, Musab b. Umeyr'i Medine'ye öğretmen olarak görevlendirmiş, Rufade Ensari'yi Hendek savaşında hemşire olarak görevlendirmiştir.

7. Peygamberimiz İslamı kolaylaştırıcı ve tedrici yöntemle anlatmıştır. İslam'ın emirleri tedrici olarak kolaydan zora doğru iman, namaz, zekât ve hac şeklinde gitmiştir. İçki gibi bazı alışkanlıklar tedrici olarak yasaklanmıştır.

8. Bütün insanlar için huzur ve mutluluk istemiş, ortak noktaları vurgulamıştır. Medine Anayasası bunun en önemli örneklerinden birisidir.

9. Orijinal fikirleri her zaman değerlendirmiştir. Temim Dâri'nin yağ kandilleri ile Mescid-i Nebevi'yi aydınlatmasına sevinmiş, Hubab b. Münzir'in Bedir savaşında ordugâhın değiştirilmesi fikrini uygun bularak hemen uygulamıştır.

Vahyin son temsilcisi Hz. Muhammed'in hayatı bizi kıyamete kadar yanlışlardan koruyacak ve cennete götürecektir en önemli örnektir. Bu konuda Allah Teâla Ahzab suresi 21. ayette şöyle buyurmaktadır: *“Andolsun ki, Allah'ın elçisinde Allah'ı ve ahireti arzu ederek Allah'ı çok ananlar için uyulacak en güzel örnek vardır.”*

Bu eserimi örneklerini verdiğimiz nesle benzememize vesile olması için kaleme aldım. Bu günlere ulaşmamıza vesile olan ailemiz ve hocalarımıza en kalbi saygılarımı sunarım. Kitabımın son okumalarını yaparak dil ve kompozisyon açısından düzeltilmesine destek veren eşim ve kızlarıma sevgi ve muhabbetlerimi ifade etmek isterim. Gayret bizden tevfik yüce Rabbimizdendir.

Ramazan ATA
Aksaray 2025

